Larnimaa Riitta 26.5.2025 Julkinen

Eduskunnan talousvaliokunta

HE 45/2025 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle sähkömarkkinalain ja maakaasumarkkinalain muuttamisesta

Pohjolan Voima kiittää mahdollisuudesta antaa talousvaliokunnalle kirjallinen lausuntonsa hallituksen esityksestä (HE 45/2025 vp) otsikossa mainitusta asiasta. Hallituksen esitys pohjautuu Työ- ja elinkeinoministeriön ns. Suurjänniteverkkotyöryhmän työhön. Pohjolan Voima on aiemmin antanut lausuntonsa Työ- ja elinkeinoministeriölle hallituksen esityksen luonnoksesta, johon nyt esillä oleva hallituksen esitys pohjautuu. Lausuntonaan Pohjolan Voima toteaa seuraavaa:

- Pohjolan Voima pitää **kannatettavana, että Energiavirastolle annetaan toimivalta vaatia muutoksia kantaverkon kehittämissuunnitelmaan (41 §)**. Näin Energiavirasto pystyy jatkossa ratkomaan kantaverkon kehittämiseen liittyviä mahdollisia ongelmia sekä verkonhaltijoiden kehittämisvelvollisuuteen liittyviä ristiriitoja.

- Pohjolan Voima pitää merkittävänä puutteena sitä, että esityksessä ei ole tarkennettu sähkömarkkinalain 45 §:n kantaverkonhaltijan verkon kehittämisvelvollisuutta ja Energiaviraston valvonnan **kehittämisvelvollisuutta koskemaan myös järjestelmävastaavan erityisiä suojausjärjestelmiä**. Hallituksen esityksessä ei ole otettu huomioon Pohjolan Voiman ja sen yhteisyrityksen Teollisuuden Voiman (TVO) luonnoksen lausuntovaiheessa esittämää 45 §:n täsmentämistä. Täsmennys olisi välttämätön sen varmistamiseksi, että erityisiä suojausjärjestelmiä kehitetään kustannustehokkaaksi eikä niistä aiheudu toimijoille kohtuutonta kustannusrasitetta. Tavoitteena tulisi olla, että erillisiä suojausjärjestelmiä, kuten OL3:n järjestelmäsuojaa, ei tarvittaisi. Pohjolan Voima korostaa, että suojausjärjestelmän kehittäminen on kustannustehokas keino parantaa sähköjärjestelmää ja se voisi tuoda suuria säästöjä, kun pohditaan mahdollisia keinoja parantaa tehon riittävyyttä Suomessa.

POHJOLAN VOIMA OYJ
Mikonkatu 7 A5, PL 40
00101 Helsinki
puhelin 010 478 5000
etunimi.sukunimi@pvo.fi

Y-tunnus 0210161-4
Kotipaikka Helsinki
www.pohjolanvoima.fi

- Hallituksen esityksen SML 20 §:ään tehty lisäys *”Liittymän syöttöteho sähköverkkoon tai ottoteho sähköverkosta ei kuitenkaan saa ylittää suurinta sallittua askelmaista tehonmuutosta, jonka sähköjärjestelmä kestää käyttövarmuuden vaarantamatta”* on täysin **ristiriidassa SML:n mukaisen kehittämisvelvollisuuden kanssa (SML 19 §, SML 45 §) ja se tulisi siksi poistaa**. Kyseinen momentti poistaisi kantaverkkoyhtiöltä lopullisesti kiinnostuksen kehittää kantaverkkoa siten, että esimerkiksi OL3 voitaisiin liittää täydellä teholla verkkoon ilman erillistä järjestelmäsuojaa. Kirjauksen poistaminen olisi myös linjassa hallitusohjelman kirjauksen kanssa, jonka mukaan ”*niin sanotun mitoittavan vikaantumisen tehorajan sääntely ratkaistaan. Tavoitteena on, että ydinvoimaloita voidaan ajaa täydellä teholla ilman kohtuuttomia kustannuksia”.*

- Pohjolan Voima kiinnittää huomiota siihen, että uusi SML 51 a §:n 2 momentti johtaisi tilanteeseen, jossa verkonhaltijalla ei olisi kehittämisvelvollisuutta liittyjän kohtuullistenkaan tarpeiden perusteella, mikäli kehittäminen olisi mm. verkonhaltijan teknisiin, taloudellisiin ja organisatorisiin voimavaroihin nähden kohtuutonta. **Kohtaa tulisi täsmentää siten, että kehittämisvelvollisuuden kohtuullisuuden tarkastelu ei koske kantaverkonhaltijaa.**

  Lisätietoja:

  Riitta Larnimaa, johtaja, yhteiskuntasuhteet ja vastuullisuus
  Pohjolan Voima Oyj, riitta.larnimaa@pvo.fi